

Els signes i l'emoció

RAMON GUILLEM

● Ho deia Roman Jakobson: «Els signes i la seua sintaxi, la seua significació, la seua forma externa i interna, no són pas índexs indiferents de la realitat: posseeixen el seu propi pes i el seu propi valor.» Potser naixen de la realitat, però no són la realitat. Des del mateix moment en què apareix l'art la realitat s'hi transforma: no busqueu-hi al darrere, no busqueu massa interpretacions, oblideu-vos del color de la poma, dels tons del cel que heu vist, de l'aigua que corre. Veieu, ara els colors de la poma en el quadre, els tons del cel en el llenç, l'aigua reflectida. Potser és obvi: l'art no és la realitat. Però naix d'aquella: dins d'ell sura tota l'experiència de l'home, tota la cultura i la sensibilitat apreses, tota la lectura, tota la música, tota la vida. Com si no fóra possible l'emoció en l'art?

La pintura de Juan Olivares transmet emoció. De vegades amb força, de vegades continguda, de vegades amagada en el racó de la sorpresa. Un dels aspectes d'aquesta força —perquè és una pintura enèrgica, viva— rau en el color, en alguns girs inesperats i, tanmateix, contundents d'aquest color. Però també en la recerca d'allò més essencial: ja a l'exposició a l'Espai d'Art A. Lambert de Xàbia (novembre-desembre 1999) les seues pintures ens oferien la immersió en la tensió vital, encara sense una invasió tan agosarada del color, però ja intuïda, a través de traços nerviosos i petites taques com si foren deixades caure d'imprevist, però que una volta allí semblen ja inevitables. Així veiem la tesor inherent a *Esglai*, o l'espai buit-blanc d'*Ausente*, o les palpitations, de vegades inquietes, de vegades controlades, de totes les *Mus-saranyes*.

Potser en el fons no deixa de tenir raó Ramón Gaya quan diu que l'obra de l'artista naix no «d'una íntima necessitat del pintor com a pintor, de l'artista com a artista, sinó d'una primària i tirànica energia de l'home com a espècie pura, bruta». És a dir, que l'art es fa perquè ha de fer-se, perquè no hi ha altra possibilitat, és, sense remei. L'art és una expressió del món interior de l'artista, de la seua subjectivitat, i és el món exterior, a través del sentiment que aquest desvetlla en ell, el que farà que l'home —més o menys visible, això no és cap prioritat— hi sure. I aquest home que gràcies a l'art ens donarà el seu món és el que ens ofereix l'obra de Juan Olivares: un món, però, que va descobrint-se a mesura que pinta, a mesura que veu la realitat que l'envolta —siga aquesta qualsevol cosa, la quotidianitat, la contemplació, la naturalesa, un objecte, una música...—, i que per això té obert el seu procés de descobriment. En la mesura que aquesta obra no deixa mai de descobrir-se —i el procés de l'exposició de Xàbia a la de la galeria Edgar Neville, tot i el curt espai de temps, així ens ho testimonia— seguirà creixent. Al cap i a la fi, el vertader artista és aquell que sempre mira endavant, i que potser mai no acaba de reconèixer-se.

En algun lloc he llegit que la pintura de Juan Olivares és abstracta, i que les seues fonts són les de l'expressionisme abstracte. Això, però, diuen els crítics. Jo només sóc un home que mira.

Juan Olivares. Galeria Edgar Neville. Alfafar.